

Metsanduse suunamine ja kaasärääkimine

Ühiskonna arengust tulenevalt on tarvis teha metsanduse suunamisega seotud institutsionaalseid muudatusi. Elanikud hindavad metsandusteemadel kaasärääkimisvõimalust väheseks		
Probleemid	<ul style="list-style-type: none"> • Kohati ebapiisav keskkonnajärelevalve • Kodanikel pole kohalikul tasemel piisavalt võimalust kaasa rääkida riigimetsa majandamise planeerimisel • Metsamajanduse planeerimisprotsessis ei ole piisavalt arvestatud metsamajanduse mõju elamumaa kinnistutele • Metsade majandamine ja metsade kaitsmine on ühes ministeeriumis; • Metsanduse arengukavade koostamisel ja täitmisel ei ole piisavalt lähtunud valdkondadeülestest alusdokumentidest ja nendes püstitatud kultuuriga seotud eesmärkide saavutamisest • Riigimetsa roll erinevate hüvede (sotsiaalsed, majanduslikud, ökoloogilised, kultuurilised) tagamisel ja ühiskondlik ootus sellele vajab täpsustamist ja avalikku arutelu. • Maaomanikud ei saa piisavalt kaasa rääkida tema maal toimuva jahikorralduse osas • Puudub selge ja kõigile osapooltele teada olev poliitika või kokkulepe kolmandate isikute majanduslikuks metsa kõrvalkasutuseks 	
	Ettepanek	Kuidas lahendab
1	Keskkonnajärelevalve tugevdamine: <ul style="list-style-type: none"> - suurendades keskkonnajärelevalvet teostavate asutuste ressursse (töötajate arv, rahastus); - läbi tõhusama koostöö (kodanike vm asutuste kaasamine) või - võttes kasutusele nende tööd tõhustavaid lahendusi (automatiseerimine, tehnoloogiad, ennetus) 	
EMA	<p>Keskkonnainspeksioon vajab rohkem inimressurssi (füüsilistest inspektoritest kontrollide teostavate inspektorite näol) metsandusliku järelevalve edukaks teostamiseks.</p>	<p>, kuna praegu kulub peamine tähelepanu nii-öelda "pruunile poolele" ehk keskkonnasaastele, samuti kalandusele, mis on küll kahtlemata olulised, aga vajavad nii metsamajandusliku tegevuse kui jahinduse alase järelevalve poole pealt tasakaalustamist nende valdkondadele varasemast suurema tähelepanu suunamisega (aga oluline on, et see tähelepanu ei tuleks teiste valdkondade arvelt). Suurem inspektorite hulk ja suurem tähelepanu metsanduslikele ja metsaga seonduvatele rikkumistele võimaldaksid ehk ka reostava prügi metsa sattumist paremini ennetada või suunata võimalusel teo toimepanijat sunnirahadega jäätmete koristamisele ja korrektsele sorteerimisele, mis omakorda aitaks ära hoida muid prügiga kaasnevaid nähtuseid nagu metsade reostumine ja põlenguohu kasvamine.</p>
EMA	<p>Keskkonnaamet peab suurendama füüsilist kontrolli väljastatud metsateatiste kontrollimisele.</p>	<p>Ideaalis kontrolliks inimesest spetsialist (poolautomaatse kontrollimeetodi asemel) iga metsateatist ning selle võimalikke vastuolusid seaduste või kohalike üldplaneeringutega, teostades vajadusel ka kohapealset kontrolli. Teisalt</p>

		tuleks kaaluda ka automaatse kuriteotuvastuse võimalikkust, katsetades programme, mis analüüsivad muudatusi ortofotodel ning edastavad need kahtluse korral inimesest spetsialistile. Selliste meetmetega peaks olema võimalik avastada vähemalt selliseid eksimusi nagu teatiseta raie, ebapiisav säilikuude hulk või lubatavast suurem lageraieala.
Metsakogu	Keskkonnaagentuuris suurendada kvalifitseeritud personali . Tõhustada taksaatorite esitatavate andmete kontrolli audiitorite näol. Audiitoreid on juurde vaja (29/40)	
Metsakogu	Suurendada keskkonnajärelevalve rahastust ja inspektorite arvu (19/45 häält)	
KeM	Keskkonnasõbraliku käitumise edendamine läbi suurema ennetustegevuse ja keskkonnajärelevalve tõhustamise	Ennetusmeetmete laiem rakendamine. Erinevate tehnoloogiate kasutusele võtmine ja vajadusel inimressursi suurendamine .
Metsakogu	Töötada välja keskkonnajärelevalve kiirmenetlus ja veapunktide süsteem (19/45 häält)	
Asko Lõhmus	Püüan probleemi täpsustada. Mulle tundub, et peamised nurinad on seotud 1) raiete, eriti lageraiete, ja väljaveo käigus tekitatud keskkonnakahjustustega, sh mullakahjustuste, piiridega eksimise, lõhutud teede ja ebapiisava hulga säilikuudega (ka säilikuude hilisema eemaldamisega); 2) metsatöödega seotud häirimisega, s.t olukordadega tööde teostamise ajal; 3) kuivendussüsteemide ulatusliku rekonstrueerimise jt maaparandustöödega. Neist tööde teostamise aegset järelevalvet on ilmselt võimalik sisuliselt tõhustada ainult kodanike tähelepanelikkuse kaudu , teised aspektid võimaldaksid ilmselt ka poolautomatiseeritud eelkontrolli , nagu ka Probleemirühma sissejuhatus kirjeldab. Samuti võiks probleem väheneda serditud metsamajandajate puhul, kui audiitorid oma tööd korralikult teevad. Kas siit on võimalik arendada ka mingi riiklik süsteemne parandus , võiks arutada.	Ü.2.1 Kohati ebapiisav keskkonnajärelevalve
Metsakogu	Arendada välja kogukondlik järelevalve , nt abiinspektori (metsavahi) statuudi kaudu (22/45 häält)	
Eesti Mets	Tuleb korraldada huvigruppidele suunatud metsanduse õppepäevi, kus	Nii oskavad ka kohalikud inimesed teadmispõhiselt jälgida, kas metsa on

	seletatakse lahti metsamajandamise abc ning metsamajandamise hea tava põhimõtted.	kõikide reeglite järgi majandatud ja kahtluste korral teavitada vastavaid ametiasutusi ning sügavamad teadmised annavad ka kredibiilsuse/pädevuse metsanduslikes otsustes kaasa rääkida, jõudes emotsionaalselt tasandilt teadmispõhisele tasandile, mille tulemusel ka arvestatakse nende arvamusega rohkem.
Siseministeerium	Koostöö tõhustamine metsade tuleohutusnõuete täitmise järelevalve teostamiseks. Samuti ka selgem ja sisukam kommunikatsioon tuleohutusnõuete täitmise vajalikkusest.	Miks kehtestatakse tule tegemise keeld, miks metsamineku keeld? Miks on oluline lõkkeplatsidel ette näha liiva? Millist eesmärki kannavad tuletõkestusribad- ja vööndid? Miks peab olema piisaval hulgal tuletõrje veevõtukohti?
2	Metsa majandamise planeerimisprotsessi ühiskonna kaasamine: <ul style="list-style-type: none"> - läbi digitaalsete lahenduste (uued tehnoloogilised lahendused, naaberkiinnistu omaniku raietest teavitamine) - läbi planeeringute ja kohalike omavalitsuste (sh millises ulatuses saavad kohalikud elanikud piiranguid seada) - läbi rahvahääletuste, hääletuste või küsitluste korraldamise - riigimetsas kõrgendatud avaliku huviga aladel läbi kohalike kogukondade kaasamise riigimetsa majandaja poolt 	
EMÜ	Kaasava metsakorralduse põhimõtteid rakendava infosüsteemi arendamine.	Kaasav lähenemine soodustab ühiskonnasisest suhtlemist ja sobivate lahenduste leidmist. Nüüdisaegses infoühiskonnas on kaasamine tehniliselt lihtsalt lahendatav ülesanne. Kaasava metsakorralduse infosüsteem peab võimaldama omanikule suunatud suhtluskanalit, et tagada huvitatud osapoolte vahelist suhtlust, pakkudes selleks vajaliku platvormi (teated huvide kohta, hinnapäringud kokkuleppeliste piirangute seadmiseks jms) . Samas peab sellisel süsteemil olema omaniku jaoks suutlikkus automaatselt modelleerida metsamajanduslikke tegevusi vastavalt kasutajate väga erinevatele soovidele. Sellise infosüsteemi väljunditeks on lisaks vajalikule suhtlusplatvormile omaniku poolt rakendatavad metsa majandamise alternatiivid, riskihinnangud ja majanduslikud arvutused. Eestis on olemas kõik eeldused kaasava metsakorraldusliku infosüsteemi edukaks rakendamiseks: inimesed kasutavad digitaalset isikutuvastust ja riik peab avalikult ligipääsetavat metsaregistrit. Täna on meil võimalik olemasolevate lahenduste pealt

		<p>korraldada avalikkuse kaasamine pidevalt toimiva, turvalise ja efektiivsena. Saavutatud kokkulepped huvitatud isikute ja metsaomanike vahel tuleks säilitada metsaregistri juures. Kaasava metsakorralduse süsteemist saadav kasu on tõenäoliselt suurem kui kulud sellise süsteemi loomiseks ja haldamiseks. Tänapäeval liigume kiiresti täppismetsanduse suunas. See tähendab metsade majandamist märksa detailsemalt kui seni. Infosüsteem võimaldab iga geograafilise koha juurde märkida tema väärtused ja funktsioonid ning sellest lähtuvana on inimesel võimalik suunata metsaökosüsteemi kui terviku arengut kõigile sobivas suunas.</p>
Metsakogu	<p>Parendada metsaregistri või maa-ameti kaardirakenduse baasil loodusinfo vahendamist riigiametite, metsaomanike ja tavakodanike vahel nii, et see oleks tavakasutajale lihtne ja mõistetav. Anda võimalus tellida teavitusi planeeritavatest metsatöödest enda omanduses oleva kinnistu lähinaabruses (38/45 häält)</p>	
KeM	<p>Peale metsateatisele lubava vastuse saamist naaberkinnistu omaniku teavitamine</p>	<p>Omanike vaheline suhtlus, võimalused läbirääkimisteks ning raie mitte tegemiseks.</p>
KeM	<p>Planeeringute koostamisel ja piirangute seadmisel kohalike omavalitsuste poolt metsamajanduse mõjudega arvestamine.</p>	<p>Planeeringud on olemas, mis arvestavad mõjudega ning planeeringute andmed on piisavalt täpsed ja kättesaadavad.</p>
EMA	<p>Kohalikud omavalitsused peavad saama info omavalitsusüksuse piirkonnas planeeritavate raiete kohta ja jagama seda infot omakorda piirkonna elanikega.</p>	<p>Kui mets on laiema avaliku huvi objekt, siis peab kohalik omavalitsus roheala kaitsmisesse panustama, proovides seda metsaomanikult näiteks turuhinnaga välja osta (sellisel juhul peab vajadusel võimaldama omavalitsusele ka riigi poolset toetust) või proovides muul moel (näiteks raieviisi ja raiete ulatuse muutmise teel) kokkulepet saavutada.</p>
EEML	<p>Täiendavate regulatsioonide kehtestamiseks puudub vajadus.</p>	<p>Põhiseadusest tulenevalt on omanikul õigus oma omandit vabalt vallata, kasutada ja käsutada. Kitsendused sätestab seadus. Metsaomandi kasutamisele seab lisaks looduskaitseseadusele, metsaseadusele, teeseadusele, ehitusseadusele, muinsuskaitseseadusele jne piiranguid ka kohalike omavalitsuste poolt kehtestav üldplaneering. Elanike võimalus metsandusteemadel</p>

		kaasarääkimiseks on tagatud lisaks muudele võimalustele (kokkulepped erinevate osapoolte vahel) planeerimisseadusega.
Metsakogu	Viia sisse rahvahääletused olulistes (metsanduse) küsimustes (olulisuse määrab riigi tasandil 15 000 allkirja; omavalitsuse tasandil 5% elanikkonnast); raiete piiramise korral tagada piisav kompensatsioon metsaomanikule (18/45 häält)	
Asko Lõhmus	Lahendusi on lihtsam ja lähimusprintsibist lähtuvalt ka õigustatum planeerida kodukohta ja piiranguvöönditesse jäävate puhkeväärtuslike alade puhul – vt Probleemirühm 3. Elaniku seisukohalt oleks oluline võimalus aktiivselt seisukohti esitada ka enne seda, kui raieteatis on juba esitatud (jälgitav metsaregistrist). Keerulisemad küsimused on riigimetsade roll üleüldse, mis seostub hajakasutusega, nagu marjul ja seenel käimine. Minimaalne peaks olema elanike seisukohtade jälgimine , nt veelgi täiendades iga kahe aasta tagant Keskkonnaministeeriumi tellitava keskkonnateadlikkuse küsitluse metsandusosa. Kohustuslik võiks olla nende seisukohtade käsitlemine RMK nõukogus ning kokkuvõtete esitamine RMK aastaaruandes. Vt eelmist ning Probleemirühm 3 käsitlusi. Probleemikirjelduse tekstis leidub arvestatavaid lahendusettepanekuid, mille lähtealus peaks olema keskkonnaõigluse põhimõte inimese elukeskkonnast. Parim kompromiss võiks paljudel juhtudel tekkida kõnealuse metsa majandamise kaudu püsimeetsana.	K.1.2 Kodanikel pole kohalikul tasemel piisavalt võimalust kaasa rääkida K.1.3 Metsamajanduse planeerimisprotsessis ei ole piisavalt arvestatud metsamajanduse mõju elamumaa kinnistutele riigimetsa majandamise planeerimisel
EMA	Kohalikel elanikel peab olema kaasa rääkimise õigus Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) raiete planeerimisel.	See tähendab, et enne, kui RMK raiekavad paika paneb, peab ta kooskõlastama oma plaanid kohaliku omavalitsusega, kes peab teavitama kohalikku kogukonda ja korraldama avaliku arutelu (vajadusel ka mitu). RMK töötajad saavad avalikul arutelul selgitada oma raieplane, aga kohalikele elanikele peab jääma õigus otsustada raiete lubamise või nende tingimuste üle (kui konsensust ei leita, siis võimalusel ka hääletuse teel).
Ke M	Riigimetsas kõrgendatud avaliku huviga (KAH) alade metsade	Valides sobivaim raieviis, KAH aladel lageraie langi suuruse reguleerimine ja

	majandamisjuhiste ja -kavade koostamine kohalikke kogukondi kaasates.	maastikus hajusalt planeerimine, uuenemistingimuste täpsustamine esteetilisest, maastikulisest ja ökoloogilisest vajadusest lähtuvalt.
3	Metsade kaitset ja majandamist korraldab: - üks ministeerium (nt Keskkonnaministeerium) - eraldi ministeeriumid (nt Keskkonnaministeerium ja Maaeluministeerium või Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)	
Asko Lõhmus	Ei leia põhjendust väitele, et metsanduslikud konfliktid oleksid seotud Keskkonnaministeeriumi haldusalas asumisega.	K.6.1 Metsade majandamine ja metsade kaitsmine on ühes ministeeriumis Mitme ministeeriumi vahel jagamine pigem suurendaks bürokraatiat ja aeglustaks konfliktide lahendamist. Mis puutub kaitsealade ministeeriumidevahelisse kooskõlastamisse, siis see protseduur toimib, iseasi, mida tehakse oludes, kus kooskõlastusi ei saada.
Eesti Metsatöötajate Ametiühing	Probleemi (Metsade majandamine ja metsade kaitsmine on ühes ministeeriumis) lahendusettepanek: Metsandussektorit mõjutavate otsuste ettevalmistamisel kaasatakse esindajaid seonduvatest ministeeriumitest (rahandusministeerium, majandusministeerium, maaeluministeerium ja teised) ja erinevate huvirühmade esindajaid.	Metsandust võiks edaspidigi kureerida vaid üks ministeerium, kuid juba metsandust mõjutavate otsuste teostamise algaasi tuleks kaasata ka teiste ministeeriumite ametnikke või siis majanduslike ja sotsiaalsete huvide esindajaid.
EMA	Keskkonnaministeerium peab keskenduma oma peamisele ülesandele ehk Eesti looduskeskkonna hea kaitse ja meie loodusressursside jätkusuutliku kasutamise tagamisele. Keskkonnaministeeriumit peavad juhtima ja seal töötama eelkõige looduskaitse ja ökoloogia erihariduse ning suunitlusega spetsialistid.	
MKM	Lahendatakse probleem, kus metsade kaitsmine ja majandamine on ühes ministeeriumis. Need lahutatakse.	
Eesti Metsaselts	Metsade kaitsmine võiks olla Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas ja majandamine Maaeluministeeriumi või Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas.	
Metsakogu	Lahendada keskkonnaministeeriumi metsamajanduse ja looduskaitse rollikonflikt sel moel, et viia majandustegevuse juhtimine Maaelu või Majandusministeeriumi haldusalasse ja jätta järelvalve ja kaitsefunktsioon	

	Keskkonnaministeeriumisse (29/45 häält)	
EMPL	Metsade kaitsega seonduvad teemad peavad kuuluma Keskkonnaministeeriumi vastutusalasse ning metsaressursi haldamise ja majandamisega seonduv peab kuuluma Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi pädevusse. Metsanduse arengukava tuleb koostada kahes ministeeriumis, praeguses versioonis praktiliselt puudub metsamajanduse ökonoomika osa ning keskendutakse peamiselt ökoloogiaga seotud probleemistiku lahendamisele.	Looduskaitsete piirangute (sotsiaalmajanduslik) mõju on senisest enam ja põhjalikult kaalutud ning arvesse võetud. Metsaomanikud saavad tagasi kindluse oma vara kasutamise vabaduse osas, ettevõtted saavad investeringukindluse. Ettepaneku realiseerumisel välditakse konflikti ressursi majandamise ja kaitse vahel (lõpeb olukord, kus üks ametkond samade inimeste näol peab tegelema kahe väga konfliktse teemaga - piirangud vs ressursi efektiivne majandamine). Kuivõrd metsasektori osakaal riigi majanduses on väga olulise tähtsusega, siis valdkonnaga seotud otsuste, eelkõige piirangute kehtestamisega seotud majanduslikku mõju on vaja anaüüsida laiemalt kui ühe ministeeriumi piires. Samuti on vaja uue arengukava koostamisel arvestada senisest enam metsamajanduse ökonoomikat puudutavat; hetkel keskendutakse arengukava koostamisel peamiselt ökoloogiaga seotud probleemistiku lahendamisele.
4	Riigimetsa rolli täpsustamine läbi:	
	<ul style="list-style-type: none"> - ühiskondliku ootuse analüüsimise - kodanikele majandamisotsuste mõjutamise õiguse andmise koos kohustusega hüvitada kulud - RMK tegevuse suunamise (sh RMK läbipaistvuse ja nõukogu tasakaalu hoidmine või muutmine, tegevusala laiendamine) 	
KeM	Analüüsida ühiskondlikku ootust riigimetsa rolli osas.	Analüüsil saab teada, mis ootused riigimetsale on.
EMPL	Välja töötada süsteem , mis võimaldab kodanikel otsuste ja kaudsete kulude hüvitamise korral mõjutada majandusotsuseid riigimetsas.	Õigused on alati seotud ka vastutusega. Kulude hüvitamine aitab mõista erinevate otsuste majanduslikku mõju meie ühisomandile.
Asko Lõhmus	RMK juhtimine tuleb muuta avatumaks ja demokraatlikumaks.	K.6.33 *Riigimetsa roll erinevate hüvede (sotsiaalsed, majanduslikud, ökoloogilised, kultuurilised) tagamisel ja ühiskondlik ootus sellele vajab täpsustamist ja avalikku arutelu. 1) RMK nõukogu koosseis peab tasakaalustama eri huvid ning sellel võiks olla regulaarne aruandekohustus Riigikogu ees, kus parlamendisaadikud saavad esindusdemokraatia vahendeid kasutades teha järelepärimisi ja muuhulgas ka nõukogu liikmeid tagasi kutsuda. 2) RMK arengukava koostamisel

		tuleb muuhulgas kaardistada ühiskondlikud eesmärgid ja ühendada need organisatsiooni sise arusaamaga arengusuundadest ja lahendusviisidest.
Metsakogu	Tagada RMK majandustegevuse läbipaistvus , nt selle muutmise avalik-õiguslikuks organisatsiooniks või muul viisil maksimaalse avalikustamise ja looduskaitse kontrolli kaudu (28/45 häält)	
EMPL	RMK-le etteantud eesmärgid. RMK Nõukogus on enamasti piisavalt lai esindatus , et leida tasakaal erinevate hüvede tagamisel.	Probleemi „Riigimetsa roll erinevate hüvede (sotsiaalsed, majanduslikud, ökoloogilised, kultuurilised) tagamisel ja ühiskondlik ootus sellele vajab täpsustamist ja avalikku arutelu“ ettepanek
MKM	RMK hakkab tegelema ka teiste maakasutust puudutavate teemadega nagu tuuleparkide rajamine, maksimeerides hallatava maa majanduslikku potentsiaali.	
5	Jahikorraldus omanike maal jääb sarnaseks praegusega	
KeM	Jahipiirkondade kasutamisel jätub senine olukord ,	kus jahipiirkonna kasutaja ümbervahetamiseks on vaja 50% pindala ja 50% omanike arvu.
Asko Lõhmus	Praktiline kogemus puudub, aga oleks vaja täpsustada, mis nimelt Jahiseaduse § 6 loetletud meetmetest ei toimi ning millised on konkreetsed kahjud.	K.6.34 Maaomanikud ei saa piisavalt kaasa rääkida tema maal toimuva jahikorralduse osas Fundamentaalselt algab probleem sellest, et jahiulukid, kelle kütamiseks on muuseas kohustused, ei kuulu maaomanikule.
6	Metsa majanduslikku kõrvalkasutust kolmandate isikute poolt: - eristatakse muust kõrvalkasutusest ja seatakse teistsugused reeglid - suunatakse poliitikaga	
EMPL	Ettevõtlusega seotud tegevuste osas oleks vajalik kokkulepete sõlmimine omanikuga (turismiteenus, korilus mitte omatarbeks jne).	Probleemi „Puudub selge ja kõigile osapooltele teada olev poliitika või kokkulepe kolmandate isikute majanduslikuks metsa kõrvalkasutuseks“ ettepanek
KeM	Igaüheõiguse laialdasem kommunikatsioon.	
Asko Lõhmus	Minu arvates ei ole vaja eraldi kokkuleppemeedet, vaid metsa multifunktsionaalsust soosivat poliitikat.	K.6.22 Puudub selge ja kõigile osapooltele teada olev poliitika või kokkulepe kolmandate isikute majanduslikuks metsa kõrvalkasutuseks Väga keeruline probleem, sest väljaspool kaitsealasid on turismi- ja puhkefunktsioone raietega juba kahjustatud. Näiteks viitab probleemikirjeldus sellele, et maaomanike äriosalus tervikliku turismiklastri väljaarendamisse kohapeal

		võiks tõsta motivatsiooni metsa kõrvalkasutuslikke väärtusi hoida ja arendada (vt K.6.13). Püsimetsanduse, ökoloogiliste väärtuste jpm soosimise võimalusi on käsitletud teiste probleemide juures, kusjuures üks põhikomponent on ökoloogilisi aluseid sisaldav maksupoliitika (ökoloogiline maksureform). Samuti on kõrvalkasutuse ühisprintsip kergemini saavutatav riigimetsas, eeskätt RMK juhtimises osalemise kaudu, vt probleem K.6.33.
7	Metsanduse arengukava koostamisel tuleb lähtuda valdkondade üleste alusdokumentides seatud eesmärkidest.	
EMA	MAK2030 tuleb koostada sellistel alustel, et see aitab täita valdkonnaüleste alusdokumentides (Eesti Vabariigi Põhiseadus, Eesti säästva arengu riiklik strateegia "Säästev Eesti 21" ja Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030) püstitatud eesmärkide täitmist.	See tähendab omakorda, et MAK2030 peab tagama meie metsaressursi jätkusuutliku ja säästva kasutuse. Jätkusuutlik ja säästev kasutamine tähendab, et Eesti metsamajandus ei tohi kahjustada meie metsaelustikku, maastikku ja põhjavett ega põhjustada toimetulekuprobleeme järeltulevatele põlvedele
Asko Lõhmus	Probleemikirjelduses on lahendusettepanek, millega nõustun: „MAK2030 tuleb koostada selline, et see aitab täita nendes valdkonnaüleste alusdokumentides püstitatud eesmärkide täitmist. “	K.6.4 Metsanduse arengukavade koostamisel ja täitmisel ei ole piisavalt lähtunud valdkondadeüleste alusdokumentidest ja nendes püstitatud kultuuriga seotud eesmärkide saavutamisest
Eraldiseisvad lahendused		
Metsakogu	Tagada keskkonnainspektsiooni järelevalve võimekus riigi institutsioonide suhtes (35/45 häält)	
Metsakogu	Hoonete ja rajatiste planeerimisel peavad arendajad ja metsa- ja maaomanikud teineteise plaanidega arvestama ja jõudma kokkuleppele. Seda eelkõige (uus)elamupiirkondades ja eriti lageraie osas. Võimalikud lahendused on puhverstsoon, informeerimine, kompensatsioon osapooltele (23/45 häält)	
MKM	RMK-l on riiklikult oluliste suurinvesteeringute puhul õigus sõlmida pikaajalisi tarnelepinguid.	
EMPL	Sarnaselt põllumaadega piirata hea viljakusega metsamaa kasutuselevõttu elamumaana. Võimalus naaberkiinnistute ostmiseks on kokkuleppel omanike vahel kindlasti võimalik.	
EMA	Alade tarastamisega ja seal tavapärasest suuremas kontsentratsioonis ulukite kasvatamise küsimus selle mõjudest nii	

	metsakasvatusele kui metsale üldisemalt vajab kahtlemata vastavaid analüüse ja uuringuid.	
EMA	Avaliku jahinduse elektroonilise andmebaasi loomine aitaks olukorda kahtlemata leevendada,	sest sellisel juhul saaks maaomanik kiiresti kindlaks teha, kes tema maadel jahti peab, vaidlustades jahiõiguse siis, kui jahti peetakse tema maadel ja tema ise sellega nõus ei ole. Samuti saab sellisel juhul kergesti kontrollida, kas parajasti toimuv jahitegevus on seadusega lubatud ja ametlikult kontrollitud, või on tegemist salaküttimisega.
EPKK	Ettepanekud ja väited peavad olema põhjendatud.	Metsanduse suunamine peab toimuma teaduslikel uuringutel ning faktidel, vältida tuleb emotsioonipõhist lähenemist ning väheteadlike elanikkonnagruppide ärakasutamist.